Я наснився собі не птахом —
Цілим птаством собі наснився.

Снилось: ми, птахи, тяжко замкнуті.
Снилось: нам, птахам, треба вилетіти.
Снилось: ми, птахи, це єдине "я".

Кружеляв я під склепінням замкнутим,
Облітав я всіх птахів навколо,
Тобто сам себе я геть облітував
І казав собі, як всім птахам:

"Зараз виліт — тож летіти всім
До одненького, усьому птаству виліт!"

Шепотів я так на вухо кожному —
І орлові, й ластівці, й горобчику,
Кожному крилатому ув'язненому,
Бо нас люди тяжко ув'язнили
І замкнули під тяжким склепінням.

Всі мене послухали, все птаство,
Бо я був єдин в істоті птаха
І себе облітував як стій...

А сторожа пильно чатувала,
Бо людьми була ота сторожа
І все знала про в'язницю птахів:
"З оцієї вилетять в'язниці,
Так у другу попадуть, ще гіршу,

З другої як вилетять, припустимо,
Дак у третій крила геть зів'януть.

З камери дістатись можна в камеру,
А в'язницю на в'язницю гіршу
Може птах змінити боротьбою!"

Так нас, птахів, люди научили,
І орла, і ластівку, й горобчика,
І поживу нам для шлунка кидали,
Ми літали, замкнуті, на прив'язі,
Під склепінням замкнуті іржавим,
Був я птахом, був я птаством цілим
І надумав птаством утекти.

"А летіти треба під склепінням, —
Так казав я кожному на вухо:
І колібрі, і синиці, й беркуту, —
Під склепінням свіжий вітер гонить,
Ми не задихнемось тільки так,
Крилами хай кожен під склепіння!"

І знялись ми, крилами забили
І закрили все іржаве небо
Райдугами крил своїх ув'язнених,
Пролетіли всі ми над сторожею,
У в'язницю другу ми попали:

Знов склепіння чорне та іржаве,
Знов сторожа, мудра та єхидна,
Нас доймає анекдотом вічним
Все про в'язня та про другу камеру:
"З камери дістатись можна в камеру.
А в'язницю на в'язницю гіршу
Може птах змінити боротьбою!"

А сторожа вже і не чатує —
В карти смалить та горілку дудлить,
Все довіривши машинам мудрим,
Навіть кільцювання всього птаства...
Ми, птахи, втомились, надломились,
Але все летіли над сторожею,
Що у птахів звалася людьми...

"Тепер так, —
кажу як птах я птаству,
Перед третім вильотом кажу, —
Мусить кожен птах людину взяти
Й вилетіти з нею із в'язниці!
Кожен птах на крила по людині!
Щоб були порожні всі в'язниці!
Щоб ні в'язнів! Щоб ані сторожі!
Щоб вітри іржаві лиш шугали
Під іржавим і тяжким склепінням —
Адже всім на світі треба неба,
Птаству й людству, треба всім небес!"

Оця мудрість у в'язниці третій
Мені ледь у голову прийшла,
Як все птаство тяжко збунтувалось:
— Ми не будем їх нести на волю!
— Хай вони тут пропадом пропадуть!
— Свого ката та на крила брати:
Хай конає в цих іржавих норах!
— Той нам крила різав! — Той нас мучив!
— Той нас в люті шори заарканював!

Але врешті всіх умовив я,
Бо я сам був норовистим птаством,
І людей на крила ми взяли.
Горобець ніс товстуна-підлотника,

А орел запхнув під хвіст наклепника,
Щоб гордливі крила не бруднити,
Але всі виносили людей,
Що були людьми на мить крилатими,
їх з в'язниці вирвавши з корінням...

Ми летіли під самим склепінням,
Аж іржа летіла в наші очі,
Ми летіли третьою в'язницею
І людей тримали, щоб не впали.
Дехто з ностальгії за тюрмою
Сам зривався з наших крил додолу,
Сам летів — просив прощення в гратів,
У в'язниці сам просив прощення
І в нору занурювавсь як стій.

Але птаство людство геть виносило
З третьої іржавої в'язниці.
Не було під крилами сторожі
Отакої, як у двох в'язницях,
А якісь нелюдські люті пристрої
Нас стріляли — птахів і людей.

Скільки нас понищили машини!
Ми були єдиним людоптаством,
Бо у людях крила геть розкрилились,
А у птахів олюднились душі —
Ми були єдиним людоптаством,
Щось гадюче, нице, механічне
Нищило наш звільнений політ —
Било знизу, виривало крила,
Нас роз'єднувало знов і знов
На крилатих і на повзунів,
На сторожу і на ревних в'язнів...
Скільки нас упало і пропало!

Я людиноптаством пролетів
І відчув не стелю — синє небо
Вдарило у крила синім сяйвом...

Найстрашніше ось, поза тюрмою,
Звалище, непотріб, гній і бруд,
Що віки в'язниця вивергала,
Що тисячоліття буцегарня
Наплодила...

Але свіжий вітер!
Але синє небо крила пестить!

Птахолюди! Людоптахи! Де ми?!

Летимо в жагучому польоті,
Б'ємо в небі вільно, соколино...
І чому наснивсь собі я птахом?
Цілим птаством чом собі наснився?!
Хай щастить нам, добрі мої люди,
Крила мати й не забути всіх...